

Α΄ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΈΚΘΕΣΗ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Το κείμενο αναφέρεται στις ιδιαιτερότητες των εφήβων αναφορικά με τον ψυχισμό, τα όνειρα και τη σχέση τους με τους ενήλικες. Σύμφωνα με το συγγραφέα, οι έφηβοι, επιχειρώντας να αποδεσμευτούν από τους μεγάλους, διαπιστώνουν τη σημασία της οικονομικής ανεξαρτησίας και επιθυμούν να οικοδομήσουν έναν καλύτερο κόσμο, βασισμένο στις ανθρωπιστικές αξίες. Επιπλέον, η επικριτική στάση τους απέναντι σε όλες τις επιλογές των ώριμων είναι ειλικρινής και σύμφωνη προς τον ιδεαλισμό της εφηβικής ηλικίας. Επειδή, λοιπόν, η αμφισβήτηση είναι απαραίτητη προϋπόθεση της δημιουργικότητας και της ωρίμανσης των νέων, πρέπει να την αξιοποιούν.

- B1.** α) Λ
β) Σ
γ) Λ
δ) Σ

B2. - Η φτώχεια και ο υποσιτισμός αποτελούν δύο από τα σοβαρότερα προβλήματα του λεγόμενου Τρίτου Κόσμου (ΔΗΛΩΣΗ)

- Δεν κατάφερε να τους πείσει εξαιτίας της φτώχειας των επιχειρημάτων του (ΣΥΝΥΠΟΔΗΛΩΣΗ)
- Τα χρέη του τον οδήγησαν σε οικονομική καταστροφή (ΔΗΛΩΣΗ)
- Το χρέος του γονιού απέναντι στο παιδί του δεν περιορίζεται στην οικονομική εξασφάλιση, αλλά αφορά και την ηθικοπνευματική του καλλιέργεια. (ΣΥΝΥΠΟΔΗΛΩΣΗ)

- B3.** Χειραφετημένη: (β)
Μεγαλοψυχία: (α)
Ανελέητοι: (α)
Σφαλερή: (β)
Ακόρεστη: (γ)

B4. Όπως η μέρα χωρίς ήλιο προκαλεί νωθρότητα, έτσι και ο νέος χωρίς ιδανικά παραμένει αδρανής. Ο ήλιος, πηγή ζωής και δράσης, παραγκωνίζει τη ραστώνη, την αδιαφορία και τη θλίψη. Ανάλογα και τα ιδανικά αποτελούν προνόμιο, που υποχρεώνουν τη νεολαία σε συνεχή εγρήγορση και αξιοποίηση των πολλαπλών δυνατοτήτων που διαθέτει. Προδιαγράφουν την πορεία και την εξέλιξη του νέου και όσο πιο υψηλά είναι τόσο καλύτερα, γιατί η κατάκτησή τους απαιτεί επίμονο και επίπονο αγώνα, ο οποίος όμως νοσηματοδοτεί και τη ζωή. Είναι φανερό, λοιπόν, πως, όπως ο ήλιος, έτσι και τα ιδανικά αποτελούν τις κινητήριες δυνάμεις για ζωή και δράση.

Γ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ.**Τίτλος άρθρου:** «ΝΕΑΝΙΚΗ ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑ Ή ΜΙΜΗΤΙΣΜΟΣ;»

Πρόλογος: Αναντίρρητα οι νέοι διακρίνονται για την πρωτοτυπία, τη φαντασία και τη ροπή τους προς την αλλαγή και την πρόοδο. Εντούτοις τα παραπάνω χαρακτηριστικά έρχονται σε πλήρη αντίθεση με την ομοιογένεια που διαπιστώνει κανείς τόσο στην εμφάνιση, όσο και στη συμπεριφορά της νεολαίας, η οποία αποτελεί απόρροια μιας γενικότερης τάσης μιμητισμού.

Υλικό για το κύριο θέμα**Αίτια αντιγραφής / ομοιογένειας των νέων**

- Ανασφάλεια, απειρία λόγω ηλικίας → δυσχέρειες στην ομαλή κοινωνικοποίησή τους → πιστεύουν ότι με την αντιγραφή των συνομήλικών τους θα γίνουν πιο δημοφιλείς και αρεστοί στον κοινωνικό τους περίγυρο.
- Ιδεολογική σύγχυση: δεν έχουν αποκρυσταλλώσει τις απόψεις τους, φάσκουν και αντιφάσκουν, όλα τίθενται υπό αναίρεση → αμφισβήτηση αξιών.
- Υποσιτισμός πνεύματος → έλλειψη κριτικής ικανότητας → δυσκολία γνώσης και αξιολόγησης του χαρακτήρα, της προσωπικότητας τους, των ελαττωμάτων και των προτερημάτων τους (αυτοκριτική) → αδυναμία κατάκτησης της μεστής αυτοσυνειδησίας.
- Ταύτιση / Πιθηκισμός ειδώλων που προβάλλονται από τα ΜΜΕ → οι νέοι ποδηγετούνται / ετεροκατευθύνονται εύκολα → απόπροσωποποίηση, μαζοποίηση.
- Μόδα: συρρικνώνει την ελεύθερη βούληση των ατόμων, ωθεί τους νέους στην υιοθέτηση ξένων, αναφομοιώτων, προσποίητων στοιχείων και ενισχύει τη μαζοποίηση και την τυποποίηση.
- ΜΜΕ: λειτουργούν ως μηχανισμοί μαζικής ετεροκατεύθυνσης → ενθάρρυνση ακρισίας και πνευματικής νωθρότητας.
- Συμμετοχή σε νεανικές ομάδες: ανάγκη κοινωνικοποίησης, κοινά ενδιαφέροντα, από κοινού προσέγγιση προβλημάτων, ανάγκη αποδέσμευσης από την οικογένεια → υιοθέτηση κοινών χαρακτηριστικών των μελών της κάθε ομάδας → εξομοίωση μελών → α) μαζοποίηση β) αλλοτρίωση.

Μεταβατική παράγραφος: Ωστόσο δεν μπορεί κανείς να αμφισβητήσει ότι η πλειονότητα των νέων νιώθει την ανάγκη να ενταχθεί σε ομάδες. Από τη μια πλευρά υπάρχουν ομάδες νέων χρήσιμες για το κοινωνικό σύνολο, όπως είναι τα αθλητικά σωματεία, τα μουσικά συγκροτήματα και οι πολιτιστικοί σύλλογοι. Από την άλλη πλευρά όμως είναι συχνό το φαινόμενο συγκρότησης ομάδων που συμβάλλουν στην κοινωνική απροσύνθεση και τον ηθικοπνευματικό εκφυλισμό του νέου (χούλιγκανς, περιθωριακοί εκ πεπτοιθήσεως).

Τρόποι διατήρησης της προσωπικότητας και του αυθορμητισμού των ομαδοποιημένων νέων

Θεματική / Μεταβατική περίοδος: Δεν είναι εύκολο, αλλά είναι αναγκαίο και χρήσιμο να επισημανθούν οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να ευοδωθεί η διατήρηση της προσωπικότητας και του αυθορμητισμού των νέων που είναι ενταγμένοι σε ομάδες.

- Παροχή ουσιαστικής ανθρωπιστικής παιδείας που μεταδίδει στους νέους πολύπλευρη / σφαιρική γνώση και προωθεί το σεβασμό της ανθρωπίνης προσωπικότητας.

- Καλλιέργεια πνεύματος ευγενούς άμιλλας και συνεργασίας: προβάλλει επιτακτική η ανάγκη οι νέοι να κατανοήσουν ότι ο ανταγωνισμός αποτελεί τροχοπέδη στη διαμόρφωση υγιών διαπροσωπικών σχέσεων και κλονίζει την αποδοτικότητα και την εσωτερική οργάνωση της ομάδας.
- Ανάπτυξη κριτικής ικανότητας: δυνατότητα για αυτοκριτική → διατήρηση ταυτότητας μέσα στην ομάδα.
- Δρομολόγηση διαλόγου των μελών της ομάδας για την επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς και αποφυγή μονολόγου και βίας.
- Συνειδητοποίηση της ουσιαστικής συμβολής της δημοκρατίας σε κάθε κοινωνικό μόρφωμα → ελευθερία σκέψης → πλουραλισμός απόψεων στην νεανική ομάδα → ενθάρρυνση πρωτοβουλίας και αυτενέργειας.
- Ειλικρίνεια, αισιοδοξία, ανιδιοτέλεια, θάρρος, τόλμη → γόνιμη αμφισβήτηση, προβληματισμός και ανταλλαγή απόψεων.
- Προβολή υγιών / ορθών προτύπων από τα ΜΜΕ και όχι αναλώσιμων / ευτελών ειδώλων → μίμηση: συνιστώσα της ενεργητικής κοινωνικοποίησης (ενώ μιμητισμός: παθητική και άκριτη αναπαραγωγή ειδώλων).
- Ίση και δίκαιη κατανομή δραστηριοτήτων στα μέλη της ομάδας ανάλογα με τον τομέα στον οποίο ο καθένας αποδίδει καλύτερα → άρση ανισοτήτων → δημιουργικότητα → αυτοπεποίθηση και διατήρηση ταυτότητας μέσω της συμβολής στην ομαδική εργασία.

Επίλογος: Συγκεφαλαιώνοντας, συνάγεται ότι συχνά οι σημερινοί νέοι χάνουν την ταυτότητά τους κατά τη διαδικασία ένταξής τους σε μια ομάδα, μιμούμενοι άκριτα ο ένας τον άλλο λόγω ποικιλώνυμων παραγόντων. Επιβάλλεται, λοιπόν, η παροχή ηθικών, ιδεολογικών και αξιολογικών ερεθισμάτων από τους φορείς κοινωνικοποίησης, αλλά και η καταβολή προσωπικής προσπάθειας από τον κάθε νέο για τη διατήρηση της προσωπικότητάς του μέσα στην ομάδα.